

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 1. marts 2007

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

JLO/ABA J.nr. 2007-1179

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 15. februar 2007 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 108 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 108:

”Ministeren bedes kommentere den indgåede aftale med KL om national brugerundersøgelse på ældreområdet, og herunder bl.a. besvare følgende spørgsmål:

- Hvorfor stilles ikke spørgsmål til omfanget og prisen på tilkøbsydelse, samt hvorvidt muligheden for tilkøbsydelser påvirker tilfredsheden med den visiterede hjemmehjælp hos henholdsvis kommunal og privat leverandør?
- Er det korrekt antaget, at et højt antal af hjælpere vil blive vurderet som mindre tilfredsstillende, selvom den kommunale hjemmehjælp ikke må levere tilkøbsydelser, og at hjemmehjælpsmodtagere derfor må engagere privat leverandør ved siden af, hvis den kommunale ydelse ikke er tilstrækkelig, og hjemmehjælpsmodtagere har råd til at købe flere ydelser eller mere af det samme? Vil private leverandører med andre ord alt andet lige på forhånd blive vurderet som mere effektive?
- I forlængelse af de mange spørgsmål vedrørende frit valg og fleksibel hjemmehjælp ønskes det oplyst hvorfor man ikke spørger, om hjemmehjælpsmodtagere er blevet afvist som kunde hos en eller flere private leverandører, for at få belyst om det snarere er leverandøren, der har frit valg, end brugeren?
- Kan undersøgelsen vurdere, om modtagere af privat hjemmehjælp er mere åndsnærværende og mindre plejekrævende end modtagere af kommunal hjemmehjælp og dermed om private hjemmehjælpsleverandører ”skummer fløden”, dvs. om den private leverandør har let-

tere opgaver til den samme afregningspris end den kommunale hjemmehjælp?

- Hvorfor har man ikke foranstaltet en tilfredshedsundersøgelse blandt hjemmehjælperne?
- Hvad kan konsekvenserne være af et lavt "score" på individniveau, områdeniveau og kommuneniveau, og hvem forventes at træffe afgørelsen om eventuel irttesættelse, advarsel, og opsigelse af ansættelse/kontrakt?
- Hvad forstås ved "fleksibel hjemmehjælp" og "brugertidsprocent"?"

Svar:

Jeg har forstået spørgsmålet på den måde, at der spørges til ældredokumentationsprojektet.

I forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2006 blev det besluttet at igangsætte et tværoffentligt samarbejde, som skal forbedre, forenkle og sikre en mere sammenhængende dokumentation på de væsentlige kommunale serviceområder. Som det første område har regeringen og KL indgået en aftale om national dokumentation på ældreområdet. Aftalen bygger på anbefalingerne fra ældredokumentationsprojektet, som blev igangsat i januar 2006.

Der er i ældredokumentationsprojektet lagt særlig vægt på, at dokumentationen både skal tjene et lokalt og et nationalt hensyn. Nationalt skal dokumentationen levere input til et samlet, enkelt og overskueligt informationssystem, der kan give regeringen og Folketinget et bedre overblik over indsats, resultater og effekt. Den nationale dokumentation skal hænge sammen med kommunernes ledelsesinformation, så der skabes enstrenghed og enkelthed.

Aftalen om dokumentation på ældreområdet omfatter 23 indikatorer, herunder 7 effektindikatorer og 16 baggrundsindikatorer. 5 af de 7 effektindikatorer vil blive indsamlet via en årlig national stikprøvebaseret brugerundersøgelse. Disse 5 indikatorer vil vedrøre hjælpens kvalitet, hjælpens stabilitet, antallet af forskellige hjælpere i hjemmet samt brugerens kendskab til frit valg og brugerens kendskab til fleksibel hjemmehjælp. Det er hensigten med baggrundsindikatorerne at forenkle og forbedre de oplysninger, som i dag er omfattet af Danmarks Statistiks sociale ressourcetælling. Indikatorerne kan ses på www.social.dk under "Temaer og reformer" og "Dokumentation".

Den nationale brugertilfredshedsundersøgelse vil blive gennemført i et samarbejde mellem KL, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Socialministeriet. Operationalisering af indikatorerne er endnu ikke endeligt fastlagt. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at besvare alle spørgsmålene.

Flere af spørgsmålene berører frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp. Det skal i den forbindelse understreges, at det er et helt grundlæggende princip for det frie valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp, at alle leverandører skal behandles ens og skal levere på de samme betingelser. Der er således ikke tale om en favorisering af private leverandører på den kommunale leverandørs bekostning. Hovedformålene med det frie valg er derimod at give hjemmehjælpsmodtagere indflydelse på, hvem der skal levere hjælpen i hjemmet og skabe en bedre og mere effektiv ældrepleje gennem større gennemsigtighed og fri og lige konkurrence mellem den kommunale og private leverandører på hjemmehjælpsområdet.

Tilkøb

Tilkøb er ikke en indikator i ældredokumentationsprojektet, da parterne bag projektet ikke har fundet det relevant at medtage tilkøb. Tilkøb er ikke en social ydelse, men en ydelse alle kan benytte sig af. Tilkøb har således ikke noget at gøre med kontinuiteten i forhold til de sociale ydelser.

Fravalg af borgere

Kommunalbestyrelsen kan kræve, at leverandørerne skal acceptere alle de modtagere, der ønsker at vælge den pågældende leverandør. Det forhindrer leverandørerne i at fravælge ”dyre” eller ”besværlige” kunder.

Fleksibel hjemmehjælp

Ifølge serviceloven har modtagere af personlig og praktisk hjælp ret til at vælge en helt eller delvist anden hjælp end den, der er truffet afgørelse om. Denne ret til at bytte ydelser kaldes i daglig tale for fleksibel hjemmehjælp.

BTP

Brugertidsprocenten er et udtryk for den direkte andel af tid i hjemmet hos modtagerne i forhold til den samlede tid, som leverandøren af personlig og praktisk hjælp bruger. En tidligere betegnelse for brugertiden var ATA-tid (ansigt-til-ansigt). Brugertidsprocenten anvendes i forbindelse med fastsættelse af timeprisen for personlig og praktisk hjælp leveret i hjemmet. I denne forbindelse kan BTP benyttes som et sammenligningsredskab i kommunerne.

Tilfredshedsundersøgelser

I forhold til spørgsmålet om tilfredshedsundersøgelser blandt hjemmehjælperne kan jeg oplyse, at det femte temamøde i Kvalitetsreformen netop handler om ledelse, medarbejderinddragelse og motivation. Regeringen vil i den forbindelse sætte fokus på medarbejdernes trivsel, tilfredshed og motivation.

Afslutningsvist vil jeg henlede opmærksomheden på, at Ankestyrelsen har gennemført en række undersøgelser af det frie valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp som et led i det opfølgingsprogram, Folketinget har besluttet, at der skal foretages i forbindelse med vedtagelsen af loven om frit

valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp mv. Opfølgningsprogrammet blev igangsat 1. januar 2003 og forventes at løbe over 5 år. Undersøgelserne kan ses på www.ast.dk.

Claus Hjort Frederiksen

/ Charlotte Markussen